

HUNGARIAN

**1. Jeney Zoltán: Én imádoztam
részlet a *Halotti szertartásból***

Én imádoztam a kereszt tövébe hullva
kábíts el örök ájulásba,
bukva lábadról letörölni véred
halva, hajammal.

Nélküled lelkem, se-halok se-élek,
sárga pusztában kihaladt a mellem,
tűröm ébren,
rámtenyeregt oroszlán tördeli bordám.

Veszve szemhéjam, kiguvadt szememből szüntelen
bánat kopog, árnyeső hull
és az élő szív az üres világon
mégse szakad meg.

(Weöres Sándor: Szent György és a sárkány)

2. Kodály Zoltán: Mónár Anna

„Jere velem, Mónár Anna,
Jere velem, bujdosásra!
Jere velem bujdosásra,
Burkusfának árnyékába.”

„Nem megyek én, Zajgó Márton!
Itt nem hagyom csendes házam,
Csendes házam, jámbor uram,
Kartón ülő kicsi fiam.”

Elindula Mónár Anna,
Burkusfának árnyékába.
Féltekinte Mónár Anna
Burkusfának ágaira.

Hát hét asszony félakasztva!
Sírní kezdte Mónár Anna.
Kérdi tőle a katona:
„Mért sírsz, mért sírsz, Mónár Anna?”

„Nem sírok én, Zajgó Márton,
Hull a fának a harmatja,
Burkusfának a harmatja,
Az orcámat az áztatja.”

„Anna, Anna, Mónár Anna,
Nézz egy kicsit a fejembe!”
Nézni kezdte Mónár Anna,
Elaluvék a katona.

Kihuzá a fényes kardját,
Elvágá a vitéz nyakát,
Felöltözék gúnyjába.
Hazamene udvarába.

„Jó estét, te jámbor gazda!
Adj szállást az éccakára!”
„Nem adhatok, jó katona,
Sír a fiam a házamba!”

„Gazda, gazda, jámbor gazda,
Van-e jó bor a faluba?”
„Vagyon, csak itt a szomszédba.”
„Hozz egy kupát vacsorára.”

ENGLISH

**Zoltán Jeney: My Adored fallen to the foot of the
Crucifix (from the Funeral Rite)**

My Adored fallen to the foot of the Crucifix,
stun me for eternal fainting
fall off your feet to wipe your blood,
with my hair.

Without you, my Soul, I will not die, I will not live,
my breasts cracked in the yellow wilderness,
I stand awake,
a lion on me folds my ribs.

Losing my eyelids, my grief knocked incessantly,
from my eyes, shady drops fallen
but the living heart
in the empty world won't break.

Zoltán Kodály: Anna Monár

"Come my darling, Anna Miller,
Let us go forth, both together,
Gaily wonder, gaily linger,
Where the wonder-tree awaits us."

"No, I come not, reckless Martin.
I won't leave my home, my husband,
Cheerful home and loving husband,
Nor my darling, little baby."

Yet away the soldier led her,
By the wonder-tree they lingered
Looking upwards Anna Miller,
Saw, amid the towering branches.

Seven women hanging lifeless!
Anna Miller started weeping
And the soldier wond'ring asked her,
"Why be weeping, Anna Miller?"

"Nay, I weep not, foolish Martin,
From the branches, dew is following,
Dew from every branch is dropping,
Dew drops down my cheeks are running."

"Anna, sweetheart, lovely Anna,
turn towards me, raise your bright eyes!"
straight into his eyes looked Anna,
soon the soldier calmly slumber'd.

Swiftly sword from seabard drawing,
Right across the neck she smote him,
Danned his clothes and went unflicking,
Pressing homewards in the darkness.

"Peace be with you, worthy farmer!
By your heart pray, grant me shelter."
"Rest you shall not find, good soldier.
Hearing baby stops not weeping."

"Farmer, farmer, kindly farmer,
Is there good wine in the village?"
"Our neighbour have a barrel."
"Fetch a cupful for our supper."

ORIGINAL LANGUAGE

Borér ment a jámbor gazda,
Levetkezett a katona,
Kigomboló dolmányát,
Megszoptatá síró fiát.

Forthwith went the kindly farmer
Off she cast her cloak and sha-ko,
And, umfastening her tunie,
Prew her baby close to her breast.

(Translation by Calvocoressi © Universal Wien)

3. Kodály Zoltán: Fáj a szívem

Fáj a szívem, fáj a szívem odabelől.
Meg ne lássák, meg ne tudják kívül-felül.
Annyi bánat a szívemen,
talán meghalok az éjjel.
Olyan bánat majd elviszen,
Olyan bánat sírba teszen.

Miért titkolod, miért titkolod, hogyha szeretsz.
Hiszen arról, mikor arról úgy sem tehetsz,
Nékem nem szabad szeretni,
mert a világ irigyeli.
Néked sem szabad szeretni,
Mert a világ nem engedi.

Úgy megszáradt, úgy megszáradt bennem a szű,
Mint mezőben, mint mezőben a kaszált fű.
A hideg szél rám fújdogál, a falevél rám hulldogál.
Nincsen, aki betakarna,
Nincsen, aki vigasztalna.

(Móricz Zsigmond)

4. Kodály Zoltán: Kádár Kata

"Gyulainé édesanyám,
engedje meg azt az egyet,
hogy kérjem meg Kádár Katát,
jobbágyunknak szép leányát."

"Mintsem, fiam, megengedném,
inkább Katát elvesztetném,
inkább Katát elvesztetném,
feneketlen tóba vetném."

"Szolgám, szolgám, édes szolgám,
vezesd elé pej paripám!
Mer elmegyek hosszú útra,
hosszú útra, bujdosásra."

Elindula hosszú útra,
hosszú útra, bujdosásra.
Mene-mene egy erdőbe,
talála egy oláh ficsúrt.

"Hallod-e te oláh ficsúr,
mi hír vagyon a faluba?"
"Én egyebet nem halottam
Kádár Katát elvesztették,
Kádár Katát elvesztették,
feneketlen tóba vették."

Elindula arra helyre,
Leülé a tó partjára.
"Élsz-e rózsám vagy megholtál,
vajh felőlem gondolkodtál?"

"Se nem élek, se nem halok,
csak felőled gondolkodok."
Szívét a bánat elfogta,
beléugrik a nagy tóba.

Az egyikből nőt liliomszál.
A másiktól rozsmarinszál.
Addig-addig növekedtek,
amíg össze nem ölelkeztek.

Zoltán Kodály: My hearts hurts

My heart hurts, my heart hurt - deep inside.
Noone can see, noone can know how it hurts.
There's so much grief on my heart,
maybe I'll die by night.
This sorrow makes me die,
such grief makes me buried..

Why do you hide, why you keep secret if you love me.
This is not your fault, you cannot do that.
I should not be loved because
the world envied me.
You must not be loved,
because the world does not allow.

It has dried up, the feeling has dried in me,
As on the field, on the field, the mowed grass.
The cold wind blows on me, the leaf leaves on me.
There is no one to cover me,
there is no one to comfort me.

Zoltán Kodály: Kata Kádár

"Mother listen" - thus he pleaded,
"There is only one thing needed,
I would now no longer tarry,
Kadar's Kata let me marry."

"Ere you marry Kadar's daughter,
May she drown in yonder water,
I would rather see her vanish,
Idle dreaming you must banish."

"Come my horse, my heart is breaking,
We shall now our leave be taking,
Quickly fix my saddle leather,
Let us roam the wordl together."

In a lonely land he wandered,
Was all well? he often pondered.
Suddenly a shrill pipe sounded,
From the wood a young mand bounded.

"Wallach, do you good news carry,
Did you near my village tarry?"
"News of sorrow not of gladness,
Kata is dead, and all is sadness.
Dead is Kata, Kadar's daughter,
Drowned she sank beneath the water."

Home he went, no need for roaming,
And he reached the pond by gloaming:
"Dearest love when you were dying,
Did you need me, were you crying?"

"I can neither live not die dear,
Without thinking of you always."
Seeking for the love he cherished,
In the pond he jumped and perished.

From one grave there grow a may tree,
On the other one a bay tree,
To each other then inclinning,
Buds and leaves were soon entwining.

Gyulainé ezt meglátá
mind a kettőt leszakítá.
Talpa alatt elsúrolá.
Hát a virág megszólala:

"Verje meg az Egek Ura,
ki a szeretetet rongja.
Éltemben sem hagytál nyugtot,
holtom után sem nyughatom."

But the mother looked like thunder,
Quickly tearing them asunder,
Crushed them down with fury wreaking,
Then the blossoms started speaking:

"Let those meet with God's displeasure,
Who destroy life's greatest treasure,
You did cause much bitter weeping,
Now please quitly leave them sleeping."

(Translation by Calvocoressi © Universal Wien)

5. Balogh Máté: Mikor jó anyád

Mikor jó anyád
ő ajtómon át,
s fordítom fejem meg,
hogy reá tekintsek,
tüstént arcára
nem esik tekintetem,
csak egy helyre figyel,
a küszöbhez közel,
ott hol lenne bár arcod,
tünde báj,
s ha öröme gyúltan,
mint máskor, reám
néznél, lánykám.

Ha ajtómon át
betér jó anyád
s a gyertya világa,
mintha velük járva
jönnél mindig át,
surrannál tovább,
mint máskor, szobámba.
Ó, te, az atya-honban
túl gyorsan
kihunyit örömsugár!

(Garai Gábor fordítása)

Máté Balogh: When your mother

When your mother
steps into the doorway
and I turn my head
to see her,
my gaze does not alight
first on her face,
but on the place
nearer to the threshold;
there, where
your dear face would be
when you would step in
with bright joy,
as you used to, my little daughter.

When your mother steps
into the doorway
with the gleam of a candle,
it always seems to me as if
you came in as well,
slipping in behind her,
just as you used to come into the room!
O you, a father's cell,
alas! too quickly
you extinguish the gleam of joy!

(translated by Emily Ezüst)

Balogh Máté: Wenn dein Mütterlein

Wenn dein Mütterlein
tritt zur Tür herein,
Und den Kopf ich drehe,
ihr entgegen sehe,
Fällt auf ihr Gesicht
erst der Blick mir nicht,
Sondern auf die Stelle,
näher nach der Schwelle,
Dort, wo würde dein
lieb Gesichten sein,
Wenn du freudenhelle
trätest mit herein,
Wie sonst, mein Töchterlein.

Wenn dein Mütterlein
tritt zur Tür herein,
Mit der Kerze Schimmer,
ist es mir, als immer
Kämsst du mit herein,
huschtest hinterdrein,
Als wie sonst ins Zimmer!
O du, des Vaters Zelle,
Ach, zu schnell
erloschner Freudenschein!

(Friedrich Rückert)

6. Kodály Zoltán: Egy kicsi madárka

Egy kicsi madárka
Hozzám kezdte jární,
Virágos kertemben
Fészket kezdte rakni.

De azt az irigyek
Eszre keztek venni,
Kicsi madár fészket
Széjjel keztek hányni.

Átokkül meghagyom
Minden éfiúnak:
Szeretót ne tartson
Senki ő magának!

Mer' én azt tartottam,
Nagyon elhírvadtam,
Szeretóm elhagyott,
Magamra maradtam.

Zoltán Kodály: Came a bird aflying

Came a bird and flying
To my flower garden,
Went his nest and building
'Mid the fragrant blossoms.

But my wicked neighbours,
Saw my luck with envy,
And the pretty bird's nest
Started they destroying.

Vile and wanton neighbours,
How I hate and curse them!
Who would live untroubled,
Let him love no women.

Once I had a sweetheart:
Now I am sad and broken.
For my sweetheart left me,
Heavy is my sorrow.

(Translation by Pursey © Universal Wien)

7. Kodály Zoltán: Tücsöklakodalom

Szeğin legin a prücsök
készül házasodni,
Ölelgeti a legyet,
Meg akarja kérni.

Zoltán Kodály: The Cricket's Wedding

Cricket is a poor young chap
Who disposed to marry,
makes love to a tiny fly
Who with him will tarry.

Nyeli falja a kis légy
A prücsöknek száját,
A prücsök is megfogja
A kis légynek lábát.

Nagyot hërkent a hörcsög,
Vőféj akar lenni,
Mellé ugrott egy ürge,
Társa akar lenni.

Megtetszett a két vőfé
A vőlegényeknek,
Mínyá mondja ő néki,
Násznagyot kerejsenek!

Egy disznyó lett a násznagy,
Ésszekötte öököt:
„Ö neki se ő se,
Ö nekise ő se.”

Farkas lett a mészáros,
Jó tinót levágott,
A mellett még malacot,
Ötvenet lerántott.

Róka volt a szakácsné
Az pacalt készíti,
Agár mossa ja hurkát,
A kutya meg tóti.

Hires betyár a bagoly,
Lesi a hurkáját,
Oda szalad egy vín tyúk,
Megcsipi a száját.

Gólya volt a szekundás,
Zöd béka a flótás,
Büdös bogár a brügós,
Szunyog vót a primás.

Megvolt a szent egyesség,
Szólnak a muzsikák,
Táncba rántsa a majom,
Ez fërtelmes pujkát.

Megharagszik a tetü
Megfogja (j)a sërkrét,
Nyakonvágja szegénykét,
Hujzák az esztekét.

Esszeveszett a kis légy
A dungó darázsvál,
Hadakoznak e földön,
Keményen egymással.

Arra sétál a majom,
Biró akar lenni,
Ügy megcsipte a darázs,
Fel se tudott kelni.

Tender kisses gives the fly,
Cricket is enchanted.
Holds the fly tight in his arms,
Till she gasped and panted.

Marmot grunts, he'd best man be,
If the pair is willing.
Weasel jumps, assist will he,
Both the postare filling.

Bridegroom has delight in them,
Both to give him pleasure,
Haste then witness find for me,
"Bring me back this treasure."

Witness found he is the pig,
And he lets them marry.
Squeak! I give my blessing,
Squeak! I will not tarry.

Wolf, the butcher then he comes,
He a calf does slaughter,
Fifty pigs he slays for food,
Hangs them up to quarter.

Fox as cook will sausage make,
He prepares the filling.
Greyhound washes the entrails,
Dog to help is willing.

Sits that rascal teh barnowl,
Waiting for his dinner,
Pecks him on his horny mouth,
an old henthe sinner.

Instruments make sweet concord
All play gay and brightly.
With the ugly turkey hen,
Monkey danced so lightly.

Stork will play first violin
Green frog will the flute blow,
May bug will the cello play,
Viol the mosquito.

Louse is angry, sees the chick,
Holds her and is biting,
Bites her on her feathered neck,
She resists by fighting.

Little fly is flighting now,
With the wild wasp madly
Struggling on the they lie,
Quarrelling so sadly.

Monkey passing, wished to be,
Judge of this great tussle,
Spiteful wasp stung him all o'er,
He can't move a muscle.

(Translation by Pursey © Universal Wien)

8. Kodály Zoltán: Zöld erdőben

Zöld erdőben, zöld mezőben,
Zöld erdőben, zöld mezőben
lakik egy madár.

Kék a lába, zöld a szárnya,
Kék a lába, zöld a szárnya,
jaj be gyöngyen jár.

Várj, madár, várj, te csak addig várj,
Még az Isten megengedi, tiéd leszek már.

Zoltán Kodály: In the forest

In the forest, on the hillcrest,
In the forest, on the hillcrest,
lives a little bird.

Blue his feet and wings green featured,
Green of feather, near the heather
oft his song is heard.

Wait birdie mine for the sun to shine
If it be the will of heaven, I shall soon be thine.

(Translation by Hankinson © Universal Wien)

9. Kodály Zoltán: Dudanóta

János bácsi dudáljon ke,
Hosszú nótát ne húzzon ke!
Gyengék vagyunk, elfáradunk,
Talán ugyan meg is halunk.

Aki dudás akar lenni,
Annak pokolra kell menni,
Annak pedig meg kell lenni
Az ördögnek el kell vinni!

Kicsiny a hordócska,
Jó bor terem benne,
Díl, dúl, dalala,
Didarida, díl dúl dalala.

Nem iszom belőle,
Részeg leszek tőle,
Díl, dúl dalala, didarida, díl dúl
Díl, dúl dalala, didarida, díl dúl...

János bácsi dudáljon ke,
Hosszú nótát ne húzzon ke!
Gyengék vagyunk, elfáradunk,
Talán ugyan meg is halunk.

Aki dudás akar lenni,
Annak pokolra kell menni,
Annak pedig meg kell lenni
Az ördögnek el kell vinni!

Zoltán Kodály: Piper Johnny

Piper Johnny, blithe and bonny,
Oh! your playing is entrancing,
Play a song now, not too long now,
Lest you make us die of dancing.

Pipers clever, they can ever
Set the lads and lassies dancing.
When the devils hold their revels,
They can set Old Nick aprancing.

Little jug I love to
Put my nose above you
Deel, Dool, dollala,
didah-ridah deel, dool, dollala.

Take a drop of whiskey,
That will make you friskey,
Deel, Dool, dollala, didah-ridah deel, dool,
Deel, Dool, dollala, didah-ridah deel, dool...

Piper Johnny, blithe and bonny,
Oh! your playing is entrancing,
Play a song now, not too long now,
Lest you make us die of dancing.

Pipers clever, they can ever
Set the lads and lassies dancing.
When the devils hold their revels,
They can set Old Nick aprancing.

(Translation by C.F. Rogers © Universal Wien)

10. Balogh Máté: Párbeszéd (Pelín Özer haikuira)

Sapkává lett már
Fejem fölött a felhő
Csendesesen esik

Lila virágok
Mézzelet ajkairól
Ittam a szélben

Mintha e télen
Kivirágoztam volna
A kín-kabátban

Mint földön a hó
Bőröd tán szétszóródik
Leleked lehelve

Ne bankódj féreg
Írott szavak idővel
Nem halványulnak

Jég rejtekében
Megtörve a fájdalomat
Zúg csendben a víz

(Balogh Máté fordítása)

Máté Balogh: Dialogue (on Pelin Özer's haikus)

The cloud o'er my head
Has turned into a hat now
Raining silently

From honeyed lips
Of purple flowers
I drank in the wind

It feels like
I blossomed this winter
In pain's coat

Your skin they say
Scatters like snow on earth
When breath goes away

Don't weep insect
Written words don't fade
Over time

In the pocket of ice
Hides the flow of water
Breaking the pain

(translated by Alexandra Büchler and Efe Duyan)

Balogh Máté: Karşılıklı konuşma (Pelín Özer şiirleri)

Bulut başımda
Bir şapka oldu şimdi
Sessizce yağan

Mor çiçeklerin
Ballanmış dudağından
İçtim rüzgarı

Bu kış sanki ben
Acının paltosunda
Çiçekler açtım

Toprakta tenin
Kar gibi dağılırmiş
Soluk gidince

Ağlama böcek
Yazılan sözler solmaz
Öyle zamanla

Buzun cebinde
Suyun akışı saklı
Acıyı kıran

11. Dukay Barnabás: ...az enyém és értem van...

Enyéme az egek és enyém a föld.
Enyéme a népek. Az igazak enyéme és enyéme a
bűnösök.
Az angyalok enyéme és Isten Anyja is az enyém, és
minden dolog az enyém.
És maga Isten is az enyém és értem van, mert
Krisztus az enyém és minden értem van.

(Keresztes Szent János)

Barnabás Dukay: ...is mine and all for me...

Mine are the heavens and mine is the earth.
Mine are the nations, the just are mine, and
mine the sinners.
The angels are mine, and the Mother of God, and all
things are mine;
and God himself is mine and for me,
because Christ is mine and all for me.

(St. John of the Cross)

Dukay Barnabás: ...es mío y para mí...

Míos son los cielos y mía es la tierra.
Mías son las gentes. Los justos son míos
y míos los pecadores.
Los angeles son míos a la Madre de Dios y
todas las cosas son mías.
Y el mismo Dios es mío a para mí
porque Cristo es mío y todo para mí

(San Juan de la Cruz)

